

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Analytická část MAP

Místní akční plán rozvoje vzdělávání ORP Tachov

MAS ZLATÁ CESTA, O. P. S.
Pivovarská 281, 347 01 Tachov

Obsah

1. ÚVOD	3
2. OBECNÁ ČÁST ANALÝZY	4
2.1 ZÁKLADNÍ INFORMACE O ÚZEMÍ SO ORP TACHOV	4
2.2 ANALÝZA EXISTUJÍCÍCH STRATEGICKÝCH ZÁMĚRŮ A DOKUMENTŮ V OBLASTI VZDĚLÁVÁNÍ	5
2.2.1 STRATEGIE VZDĚLÁVACÍ POLITIKY ČESKÉ REPUBLIKY DO ROKU 2020	5
2.2.2 PROGRAM ROZVOJE PLZEŇSKÉHO KRAJE 2014+	5
2.2.3 STRATEGIE KOMUNITNĚ VEDENÉHO MÍSTNÍHO ROZVOJE MAS ZLATÁ CESTA, O. P. S. PRO PROGRAMOVÉ OBDOBÍ 2014 - 2020	6
2.2.4 PROGRAM ROZVOJE MĚSTA TACHOVA 2014 - 2020	7
2.2.5 STRATEGIE ÚZEMÍ SPRÁVNÍHO OBVODU ORP TACHOV V OBLASTI PŘEDŠKOLNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ A ZÁKLADNÍHO ŠKOLSTVÍ, SOCIÁLNÍCH SLUŽEB, ODPADOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ A BEZPEČNOST OBČANŮ A POŘÁDEK V OBCI	7
2.3 VYHODNOCENÍ DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ REALIZOVANÉHO MŠMT ČR	8
2.3.1 ANALÝZA POTŘEB MATEŘSKÝCH ŠKOL	9
2.3.2 ANALÝZA POTŘEB ZÁKLADNÍCH ŠKOL	10
2.4 ŠKOLSTVÍ NA ÚZEMÍ SO ORP TACHOV	12
2.4.1 OBECNÉ INFORMACE	12
2.4.2 MATEŘSKÉ ŠKOLY V ORP TACHOV	16
2.4.3 ZÁKLADNÍ ŠKOLY V ORP TACHOV	19
2.4.4 ZUŠ + ZÁJMOVÉ A NEFORMÁLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ V ORP TACHOV	24
2.4.5 SOCIÁLNĚ VYLOUČENÉ LOKALITY	25
2.4.6 DALŠÍ VZDĚLÁVÁNÍ NAVAZUJÍCÍ NA DOKONČENÉ ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ V ORP TACHOV	26

3. SPECIFICKÁ ČÁST ANALÝZY	28
3.1 MÍSTNÍ AKČNÍ PLÁN ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ (MAP) V ORP TACHOV	28
3.2 SHRNUTÍ POZNATKŮ Z JEDNÁNÍ S ŘEDITELI ŠKOLSKÝCH A VZDĚLÁVACÍCH ZAŘÍZENÍ V ORP TACHOV	29
3.3 ANALÝZA DOTČENÝCH SKUPIN	37
3.4 ANALÝZA RIZIK.....	41
4. VÝCHODISKA PRO STRATEGICKOU ČÁST	45
4.1 VYMEZENÍ PROBLÉMOVÝCH OBLASTÍ A KLÍČOVÝCH PROBLÉMŮ.....	45
4.1.1 METODICKÉ VEDENÍ	45
4.1.2 PEDAGOGIČTÍ PRACOVNÍCI	46
4.1.3 NEDOSTATEK ODBORNÍKŮ, SPOLUPRÁCE.....	46
4.1.4 INKLUZE	47
4.2 VYMEZENÍ PRIORITNÍCH OBLASTÍ ROZVOJE V ORP TACHOV.....	48
4.3 SWOT-3 ANALÝZA PRIORITNÍCH OBLASTÍ ROZVOJE V ORP TACHOV	49
5. ZÁVĚR.....	52

1. ÚVOD

Projekt „Místní akční plán rozvoje vzdělávání ORP Tachov“ realizuje od 1. února 2016 Místní akční skupina MAS Zlatá cesta, o. p. s. Jedním z povinných výstupů Místního akčního plánu (MAPu) je dokument s názvem Analytická část MAP. Tento dokument vytváří realizační tým a schvaluje ho Řídící výbor.

Analytická část vychází z:

- dotazníkového šetření MŠMT zaměřeného na výzkum potřeb mateřských a základních škol
- osobních návštěv ředitelů školských zařízení v ORP Tachov
- Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2020
- Programu rozvoje Plzeňského kraje 2014+
- Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Zlatá cesta, o. p. s. pro programové období 2014 – 2020
- Programu rozvoje města Tachova 2014 – 2020
- Strategie území správního obvodu ORP Tachov v oblasti předškolního vzdělávání a základního školství, sociálních služeb, odpadového hospodářství a bezpečnost občanů a pořádek v obci
- povinných opatření daných metodikou pro tvorbu MAP.

2. OBECNÁ ČÁST ANALÝZY

2.1 ZÁKLADNÍ INFORMACE O ÚZEMÍ SO ORP TACHOV

Správní obvod (SO) ORP Tachov leží v západní části Plzeňského kraje. Západní hranicí sousedí se Spolkovou republikou Německo, severní hranicí s Karlovarským krajem, východní a jižní hranicí se správními obvody Plzeňského kraje (Stříbro, Horšovský Týn a Domažlice).

Ke dni 31. 12. 2014 byl SO ORP Tachov svou hustotou 38,0 obyvatele na 1 km² čtvrtý nejméně zalidněný SO ORP. Spravuje 27 obcí, z nichž čtyři mají statut města (Bor, Planá, Přimda a Tachov). Svou rozlohou 94 793 ha je největším SO ORP v Plzeňském kraji a zabírá 12,5 % území regionu.

Obr. 1 – Členění správního obvodu ORP Tachov

2.2 ANALÝZA EXISTUJÍCÍCH STRATEGICKÝCH ZÁMĚRŮ A DOKUMENTŮ V OBLASTI VZDĚLÁVÁNÍ

2.2.1 STRATEGIE VZDĚLÁVACÍ POLITIKY ČESKÉ REPUBLIKY DO ROKU 2020

Tento dokument vymezuje priority dalšího rozvoje vzdělávací soustavy na vysoké úrovni obecnosti. Hlavní směry popsané v této strategii budou podrobněji rozpracovány prostřednictvím jednodušších a přehlednějších prováděcích dokumentů. Strategie vychází z myšlenky celoživotního učení, pro jehož rozvoj chce v České republice vytvářet koncepční základ a hlásí se tak i k evropským strategickým dokumentům v oblasti vzdělávání a odborné přípravy do roku 2020.

Jednou z priorit této Strategie je snižovat nerovnosti ve vzdělávání tím, že se zvýší dostupnost a kvalita **předškolního vzdělávání a rané péče**. V této oblasti budou v budoucích letech rozvíjena opatření s několika cíli, z nichž některé jsou např.: včasná diagnostika potíží dítěte pro eliminaci odkladů školní docházky; zvyšování účasti na předškolním vzdělávání dětí ze skupin a lokalit ohrožených sociálním vyloučením; zahájení diskuse o obsahu vzdělávání učitelů MŠ a možném požadavku na jejich vyšší kvalifikaci, nebo posilování výchovné a vzdělávací funkce předškolní nerodičovské péče o děti, alternativní formy (např. dětská skupina).

Dále se nerovnosti ve vzdělávání v této Strategii mohou snižovat omezováním vnější diferenciace v **základním vzdělávání** a efektivním začleňováním žáků do hlavního vzdělávacího proudu. V následujících letech budou rozvíjena opatření s cíli, jako např.: eliminovat odklady školní docházky; vytvářet podmínky pro průběžné posilování kapacit základních škol v návaznosti na demografické trendy; specificky zlepšovat kvalitu vzdělávání na druhém stupni ZŠ jako hlavního vzdělávacího proudu, nebo podporovat efektivní a cílené primárně preventivní aktivity určené žákům i pedagogům s cílem minimalizace s výskytem rizikového chování.

Dalšími prioritami této Strategie jsou podpora kvalitní výuky a učitele jako jejího klíčového předpokladu a odpovědné a efektivní řízení vzdělávacího systému.

2.2.2 PROGRAM ROZVOJE PLZEŇSKÉHO KRAJE 2014+

Program je nástrojem pro koordinaci regionálního rozvoje a je zároveň podkladem pro další územní a oborové koncepce Plzeňského kraje. **V oblasti předškolního vzdělávání** z analýz vychází, že účast dětí ze sociálně a kulturně oslabeného prostředí na předškolním vzdělávání je nízká. To má vliv na jejich sociální soudržnost a úspěšnost v dalších stupních vzdělávání. Dále je potřeba posílit důraz na zvýšení kvality předškolních programů, neboť předškolní vzdělávání nejvíce ovlivňuje úspěšnost

žáků v pozdějším vzdělávání i v celoživotním učení (cit. OP VVV). Je vyžadováno zlepšení vybavenosti MŠ pro rozvoj zručnosti a dovedností dětí a také zvýšení odborných dovedností pedagogů.

V oblasti primárního vzdělávání jsou ohroženy venkovské školy s nízkým počtem žáků. Většina žáků dojíždí za vzděláním do větších měst. Dále jsou na základní školy kladeny požadavky na integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP). Tato integrace vychází ze zájmu rodičů a klade nároky na podporu žáků jak z hlediska vybavení, tak personální podpory (asistenti pedagoga, dovedení pedagogů). Z mezinárodních výzkumů znalostí žáků 4. a 8. tříd ZŠ z roku 2011 vyplývá, že se pravděpodobně zastavil propad postavení ČR. Průzkum zároveň poukázal na nízký podíl žáků, kteří dosahují nejlepších výsledků. Z toho lze usuzovat, že české základní školy neumožňují dostatečně rozvíjet potenciál nejvíce talentovaných dětí (cit. OP VVV).

V Plzeňském kraji funguje rozvinutá síť středisek volného času a základních uměleckých škol. V rámci **zájmového vzdělávání** podporuje Plzeňský kraj činnost kroužků na středních školách a kempy pro ty, kteří obsadili přední místa v krajských kolech olympiád. Dále probíhají projekty popularizace vědy (Techmania Plzeň).

2.2.3 STRATEGIE KOMUNITNĚ VEDENÉHO MÍSTNÍHO ROZVOJE MAS ZLATÁ CESTA, O. P. S. PRO PROGRAMOVÉ OBDOBÍ 2014 - 2020

MAS Zlatá cesta, o. p. s. je nezávislým společenstvím občanů, neziskových organizací, soukromé podnikatelské sféry a veřejné správy, které spolupracuje na rozvoji venkova a získávání finanční podpory z EU a z národních programů, pro svůj region, metodou LEADER. Základním cílem MAS je zlepšování kvality života v regionu. Jedním z nástrojů je aktivní získávání a rozdělování dotačních prostředků. Strategie místního rozvoje na období EU 2014-2020 je jednou z podmínek pro čerpání dotací na její realizaci místními subjekty veřejné i soukromé sféry.

Území MAS Zlatá cesta se rozkládá v OPR Tachov při hranici s Německem, konkrétně se spolkovou zemí Bavorsko. Tuto místní akční skupinu tvoří z administrativního hlediska Město Tachov a šest venkovských obcí - Částkov, Ctiboř, Dlouhý Újezd, Lesná, Lom u Tachova, Milíře. Dále jsou to různé podnikatelské i nepodnikatelské subjekty. Území MAS Zlatá cesta má celkovou rozlohu 178,218 km². V roce 2014 žilo na tomto území 14760 obyvatel.

Komunitně vedený místní rozvoj (CLLD, z angl. Community – led Local Development) je integrovaný nástroj, navazující na metodu LEADER, který je v České republice určen k podpoře místního rozvoje prostřednictvím místních akčních skupin. Komunitně vedený rozvoj je koncipován s ohledem na místní potřeby a potenciál a zahrnuje inovativní prvky v místních souvislostech, vytváření sítí a případně spolupráci mezi místními akčními skupinami.

Strategie komunitně vedeného místního rozvoje Místní akční skupinou Zlatá cesta, o. p. s. si klade za cíl rozvíjet a iniciovat aktivity, které povedou k trvale udržitelnému rozvoji svého území. Pro tento cíl jsou využívány místní zdroje, potenciál všech aktérů, veřejná, nezisková i podnikatelská sféra. Strategie CLLD je zpracována do roku 2020.

2.2.4 PROGRAM ROZVOJE MĚSTA TACHOVA 2014 - 2020

Zadavatelem dokumentu Program rozvoje města Tachova bylo Město Tachov. Dokument identifikuje klíčové oblasti dalšího rozvoje města. V oblasti rozvoje sítě vzdělávacích zařízení nebyli zjištěny problémy s kapacitou či umisťováním dětí ve školách a školkách. Tímto také nevystává potřeba zásadních investic v této oblasti.

2.2.5 STRATEGIE ÚZEMÍ SPRÁVNÍHO OBVODU ORP TACHOV V OBLASTI PŘEDŠKOLNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ A ZÁKLADNÍHO ŠKOLSTVÍ, SOCIÁLNÍCH SLUŽEB, ODPADOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ A BEZPEČNOST OBČANŮ A POŘÁDEK V OBCI

Účelem této místní strategie je vymezit a definovat ve čtyřech oblastech spolupráci ve SO ORP, a to včetně návrhu možných řešení. Dokument je zpracován na období 2015 až 2024.

V oblasti základního a předškolního vzdělávání je zde provedena analýza na základě podkladů od MŠMT a vlastním šetřením realizačního týmu se starosty a pracovníky jednotlivých školských zařízení. Z analýzy vyplývá, že rodiče z menších obcí často umisťují své děti do MŠ v místě bydliště, ale ZŠ v místě bydliště pak již žáci nenavštěvují. Z různých důvodů jezdí raději do větších měst. Tím dochází k přeplněnosti základních škol ve větších městech a v malých obcích je naopak žáků nedostatek. Je tedy nutné vyřešit spádovost obcí k jednotlivým ZŠ a zatraktivnit menší školy. Dalším problémem v ORP je absence školních psychologů. Navrhovaným opatřením je vytvoření speciální třídy či tříd na území Borska. Analýza poukázala také na nedostatečnost logopedické péče v ORP, zde je možné opatření sdílení logopeda pro více školských zařízení.

Některé materiály z této strategie byly použity při tvorbě dokumentu „Analytická část místního akčního plánu vzdělávání ORP Tachov“.

2.3 VYHODNOCENÍ DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ REALIZOVANÉHO MŠMT ČR

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky (MŠMT ČR) provádělo v období 24. 11. 2015 – 1. 2. 2016 dotazníkové šetření ohledně zjišťování potřeb základních a mateřských škol. Zaměřeno bylo na několik oblastí podporovaných z Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání:

- Podpora inkluzivního / společného vzdělávání
- Podpora rozvoje čtenářské a matematické pregramotnosti / gramotnosti
- Podpora kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativitě
- Podpora polytechnického vzdělávání
- Podpora sociálních a občanských dovedností a dalších klíčových kompetencí
- Podpora digitálních kompetencí pedagogických pracovníků
- Rozvoj infrastruktury školy

Díky souhrnným výstupům z dotazníkového šetření vznikl vstupní systém ukazatelů v rámci jednotlivých oblastí podpory za účelem efektivní realizace podpory z evropských prostředků. Vytvořil se tak ucelený datový přehled pro nastavení výzev po obsahové i časové stránce. Sledování evaluačních indikátorů umožňuje cíleně reagovat a nabídnout odpovídající zaměření výzev na nově vzniklé potřeby nebo na potřeby uspokojené jen částečně.

V dotazníkovém šetření byly pokládány otázky zaměřené na organizační, personální, finanční a další relevantní potřeby jednotlivých škol. Školy uváděly, zda a jaká opatření plánují v letech 2016 - 2018 nebo v letech 2019 – 2020 pro zlepšení stavu ve všech oblastech mimo infrastruktury. Dále školy hodnotily překážky, které jim brání v dosahování cílů v daných oblastech.

Ve sféře infrastruktury byl zjišťován aktuální a plánovaný stav požadovaných investic z EU. V rámci již pořízeného vybavení se také hodnotila frekvence jeho využívání, např. v letech 2010 – 2015 si jedenáct z šestnácti základních škol v ORP Tachov pořídilo interaktivní tabuli, osm škol ji využívá 4-5x týdně, tři školy 1-3x týdně.

Výzkum potřeb základních a mateřských škol tvoří východisko analytické části MAP. Seznámení se s těmito výsledky, jejich interpretace a hodnocení nejčastějších překážek pro vzdělávání ve vybraných oblastech bylo obsahem zahajovacích jednání pracovních skupin MAP.

2.3.1 ANALÝZA POTŘEB MATEŘSKÝCH ŠKOL

Na území ORP Tachov je celkem 20 ředitelství vykonávajících činnost mateřských škol, z nichž 15 kompletně vyplnilo dotazníky. Z průzkumu vyplývá, že v porovnání poměru vyplněných dotazníků v rámci Plzeňského kraje nebo v rámci České Republiky je zapojení MŠ v ORP Tachov do dotazníkového šetření podprůměrné.

Veškeré dále uvedené údaje jsou vztažené ke školám, které dotazník vyplnily.

Tabulka č. 1 ukazuje hlavní oblasti podporované z operačního programu a vyhodnocení pořadí podle potřeb škol. Z hlavních oblastí získala nejvyšší prioritu podpora rozvoje čtenářské pregramotnosti. Jako druhou prioritou v pořadí se ukazují hned tři oblasti, a to podpora inkluzivního vzdělávání, podpora rozvoje matematické pregramotnosti a rozvoj infrastruktury. Následuje podpora polytechnického vzdělávání a na posledním místě skončila podpora kompetencí k iniciativě a kreativitě dětí.

Hlavní oblasti podporované z OP	Pořadí podle potřeb škol		
	v rámci ORP	v rámci kraje	v rámci ČR
Podpora inkluzivního / společného vzdělávání	2	4	3
Podpora rozvoje čtenářské pregramotnosti	1	5	4
Podpora rozvoje matematické pregramotnosti	2	3	5
Podpora kompetencí k iniciativě a kreativitě dětí	6	6	6
Podpora polytechnického vzdělávání	5	2	2
Rozvoj infrastruktury školy, vč. rekonstrukcí a vybavení	2	1	1

Tabulka č. 1: Pořadí hlavních oblastí podporovaných z OP

Pořadí nutnosti podpory vedlejších oblastí podporovaných z OP je znázorněno v tabulka č. 2. Nejvíce potřebná v ORP Tachov je podpora ICT včetně potřeb infrastruktury.

Další oblasti podporované z OP	Pořadí podle potřeb škol		
	v rámci ORP	v rámci kraje	v rámci ČR
Jazykové vzdělávání	2	2	2
ICT včetně potřeb infrastruktury (podpora digitálních kompetencí, konektivita škol)	1	1	1
Sociální a občanské dovednosti a další klíčové kompetence	3	3	3

Tabulka č. 2: Pořadí vedlejších oblastí podporovaných z OP

Téměř ve všech oblastech podpory rozvoje se jako hlavní překážkou objevily finanční nedostatky pro zajištění materiálně technického zázemí a na inovaci, výměnu nebo pořízení pomůcek.

V rámci infrastruktury se většina mateřských škol v ORP Tachov v příštích letech plánuje zaměřit na stavební úpravy a vybavení na podporu podnětného venkovního prostředí školy např. hřiště, zahrady apod. Velký zájem se projevil v oblasti pořizování a inovace výpočetní techniky pro potřeby pedagogických pracovníků a také podnětným vnitřním prostředím školy např. čtenářské koutky.

2.3.2 ANALÝZA POTŘEB ZÁKLADNÍCH ŠKOL

Činnost základních škol na území ORP Tachov vykonává celkem 16 ředitelství. Všechna tato ředitelství se zúčastnila dotazníkového šetření.

V následující tabulce je znázorněn přehled potřeb škol v oblastech podporovaných z operačního programu. Jako nejpotřebnější se v ORP Tachov ukázala podpora rozvoje infrastruktury školy včetně rekonstrukcí a vybavení. Další v pořadí je podpora rozvoje matematické gramotnosti, potom čtenářské gramotnosti, podpora rozvoje polytechnického vzdělávání, podpora kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativitě žáků a na posledním místě podpora inkluzivního vzdělávání.

Hlavní oblasti podporované z OP	Pořadí podle potřeb škol		
	v rámci ORP	v rámci kraje	v rámci ČR
Podpora inkluzivního / společného vzdělávání	6	5	4
Podpora rozvoje čtenářské gramotnosti	3	2	2
Podpora rozvoje matematické gramotnosti	2	3	3
Podpora kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativitě žáků	5	6	6
Podpora polytechnického vzdělávání	4	4	5
Rozvoj infrastruktury školy, vč. rekonstrukcí a vybavení	1	1	1

Tab. č. 3: Pořadí hlavních oblastí podporovaných z OP

Další tabulka znázorňuje pořadí nutnosti podpory vedlejších oblastí podporovaných z OP. Nejvíce potřebná je podpora v oblasti jazykového vzdělávání.

Další oblasti podporované z OP	Pořadí podle potřeb škol		
	v rámci ORP	v rámci kraje	v rámci ČR
Jazykové vzdělávání	1	1	1
ICT včetně potřeb infrastruktury (podpora digitálních kompetencí, konektivita škol)	2	2	2
Sociální a občanské dovednosti a další klíčové kompetence	3	3	3

Tab. č. 4: Pořadí vedlejších oblastí podporovaných z OP

Nedostatečné finanční zajištění personálních nákladů na práci s heterogenními skupinami žáků se dle provedeného výzkumu jeví jako nejvýznamnější překážkou pro rozvoj inkluzivního vzdělávání, čtenářské, matematické a jazykové gramotnosti. V ostatních oblastech je nedostatek financí pro realizaci vzdělávání mimo výuku a pořízení vybavení.

Základní školy v ORP Tachov v budoucích letech v oblasti infrastruktury nejvíce plánují provádění stavebních bezbariérových úprav a nákup speciálních pomůcek, techniky a nábytku pro žáky se SVP. Dále je v pořadí vybavení školních jídelen, družin, klubů apod. a vybavení polytechnických učeben.

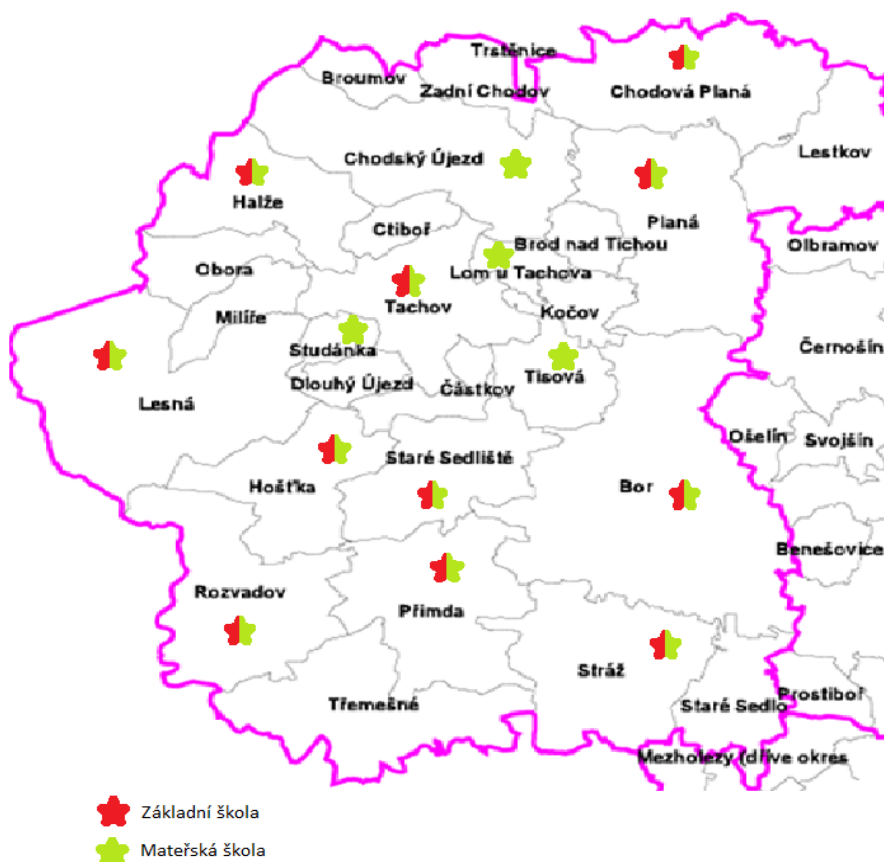

2.4 ŠKOLSTVÍ NA ÚZEMÍ SO ORP TACHOV

Data této kapitoly jsou čerpána z dokumentu „Školství v obvodu obce Tachov s rozšířenou působností pro školní rok 2015 – 2016“, který je veřejně přístupný na webových stránkách Města Tachova v záložce Instituce města, Školy a školská zařízení. Pro potřeby tvorby analytické části Akčního plánu vzdělávání jsou data z tohoto dokumentu dostatečně vypovídající.

2.4.1 OBECNÉ INFORMACE

Na území ORP Tachov působí celkem 37 ředitelství, z toho 19 vykonává činnost mateřských škol, 13 vykonává činnost základních škol. Na území ORP se nachází 1 speciální MŠ a 2 speciální ZŠ zřizované Plzeňským krajem. Jedinou soukromou školou je Speciální ZŠ Royal Rengers, která má sídlo v Lestkově, ale nachází se v Černošíně při středisku Víteček. Zřizovatelem této speciální ZŠ je Royal Rangers o. s.

Obr. č. 2 – Školy na území SO ORP Tachov v letech 2015 – 2016

Podrobný přehled školských zařízení a středisek volného času znázorňuje následující tabulka.

Název obce	Celkem ředitelství	MŠ	ZŠ	ZŠ speciální	MŠ speciální	ZUŠ	SVČ
Bor	2	1	1	0	0	0	0
Halže	1	1	1	0	0	0	0
Hošťka	1	1	1	0	0	0	0
Chodová Planá	1	1	1	0	0	0	0
Chodský Újezd	1	1	0	0	0	0	0
Lesná	1	1	1	0	0	0	0
Lestkov	1	0	0	1	0	0	0
Lom u Tachova	1	1	0	0	0	0	0
Planá	6	1	1	1	0	1	1
Přimda	2	1	1	0	0	0	0
Rozvadov	2	1	1	0	0	0	0
Staré Sedliště	1	1	1	0	0	0	0
Stráž	2	1	1	0	0	0	0
Studánka	1	1	0	0	0	0	0
Tachov	13	5	3	1	1	1	2
Tisová	1	1	0	0	0	0	0
CELKEM	37	19	13	3	1	2	3

Tabulka č. 5 – Přehled školských zařízení a středisek volného času v ORP Tachov

V ORP Tachov se nachází 19 mateřských, 13 základních, 1 speciálních mateřská škola a 3 speciální základní školy, ve kterých je celkem zaměstnáno 347 pedagogických pracovníků. Označení pedagogický pracovník zahrnuje ředitele školy, výchovné poradce, asistenty pedagoga, vychovatele a pedagogy. Pracovníky ve školní jídelně a další provozní zaměstnance v následujících dvou tabulkách slučuje název Ostatní pracovníci.

Obec	Název MŠ	Pedagogičtí pracovníci	Ostatní pracovníci	Celkem
Bor	Mateřská škola Bor	11	6,73	17,73
Halže	Mateřská škola Halže	3	1	4
Hošťka	Mateřská škola Hošťka	1,4	0	1,4
Chodová Planá	Mateřská škola Chodová Planá	1,8	1,36	3,16
Chodský Újezd	Mateřská škola Chodský Újezd	5	1	6
Lesná	Mateřská škola Lesná	1	0,5	1,5
Lom u Tachova	Mateřská škola Lom	3	2,15	5,15
Planá	Mateřská škola Planá	16	13	29
Přimda	Mateřská škola Přimda	3,8	2,17	5,97
Rozvadov	Mateřská škola Rozvadov	2	1,72	3,72
Staré Sedliště	Mateřská škola Staré Sedliště	3	0,87	3,87
Stráž	Mateřská škola Stráž	3	2,14	5,14
Studánka	Mateřská škola Studánka	2	1,03	3,03
Tachov	Mateřská škola Pošumavská	8	4,52	12,52
	Mateřská škola P. Velikého	6	3,52	9,52
	Mateřská škola Sadová	3,5	1,93	5,43
	Mateřská škola Stadtrodská	9,6	5,37	14,97
	Mateřská škola Tyršova	5,8	2,99	8,79
	Mateřská škola speciální	6	3	9
Tisová	Mateřská škola Tisová	2	1,14	3,14
CELKEM:		96,9	56,14	153,04

Tab. č. 6 – Personální zabezpečení v mateřských školách ve školním roce 2015/2016

Obec	Název ZŠ	Pedagogičtí pracovníci	Ostatní pracovníci	Celkem
Bor	Základní škola Bor	25,9	9,36	35,26
Halže	Základní škola Halže	4,8	4,34	9,14
Hošťka	Základní škola Hošťka	3,1	1,63	4,73
Chodová Planá	Základní škola Chodová Planá	7,7	5,06	12,76
Lesná	Základní škola Lesná	2,4	1,74	4,14
Lestkov	Royal Rangers o. s.	9	2	11
Planá	Základní škola Planá	40,4	15,61	56,01
	Základní škola speciální	9	2	11
Přimda	Základní škola Přimda	14,9	5,76	20,66
Rozvadov	Základní škola Rozvadov	3,5	0,17	3,67
Staré Sedliště	Základní škola Staré Sedliště	14,1	6,72	20,82
Stráž	Základní škola Stráž	16,6	4,94	21,54
Tachov	Základní škola Kostelní	18,9	3,11	22,01
	Základní škola Hornická	40,7	7,65	48,35
	Základní škola Zářečná	39,1	14,71	53,81
	Základní škola speciální	17	5	22
CELKEM:		250,1	84,8	356,90

Tab. č. 7 – Personální zabezpečení v základních školách ve školním roce 2015/2016

2.4.2 MATEŘSKÉ ŠKOLY V ORP TACHOV

Přehled o počtu tříd, počtu zapsaných dětí a počtu integrovaných dětí v mateřských školách za rok 2015 – 2016 znázorňuje tabulka č. 8.

Obec	Název MŠ	MŠ sloučená se ZŠ	Počet tříd	Počet dětí	Počet integrovaných dětí
Bor	Mateřská škola Bor	-	6	151	4
Halže	Mateřská škola Halže	ano	2	41	-
Hošťka	Mateřská škola Hošťka	ano	1	21	-
Chodová Planá	Mateřská škola Chodová Planá	ano	3	57	-
Chodský Újezd	Mateřská škola Chodský Újezd	-	1	23	-
Lesná	Mateřská škola Lesná	ano	1	15	-
Lom u Tachova	Mateřská škola Lom	-	2	42	-
Planá	Mateřská škola Planá	-	8	203	-
Přimda	Mateřská škola Přimda	-	2	46	-
Rozvadov	Mateřská škola Rozvadov	-	1	25	-
Staré Sedliště	Mateřská škola Staré Sedliště	ano	2	37	-
Stráž	Mateřská škola Stráž	-	2	53	2
Studánka	Mateřská škola Studánka	-	1	25	-
Tachov	Mateřská škola Pošumavská	-	4	100	-
Tachov	Mateřská škola P. Velikého	-	3	75	-
Tachov	Mateřská škola Sadová	-	2	40	1
Tachov	Mateřská škola Stadtrovská	-	5	121	1
Tachov	Mateřská škola Tyršova	-	3	74	1
	Mateřská škola speciální	ano	2	16	16
Tisová	Mateřská škola Tisová	-	1	18	-
CELKEM:		6	52	1183	25

Tab. č. 8 - Přehled a obsazenost mateřských škol v ORP Tachov v letech 2015 – 2016

Následuje tabulka popisující vývoj počtu dětí v mateřských školách od roku 2004.

MŠ	2004/05	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14	204/15	2015/16
Bor, Borská ul.	78	74	75	80	80	82	82	82	82	82	82	82
Bor, Školní ul.	46	46	33	46	46	46	46	46	69	69	69	69
Částkov	12	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Halže	36	27	25	22	28	39	44	40	43	37	38	41
Hošťka	11	14	13	13	9	13	14	11	14	14	20	21
Chodová Planá	40	43	40	43	47	50	52	63	61	58	59	57
Chodský Újezd	19	20	21	20	23	24	21	25	24	21	21	23
Lesná	15	17	15	17	14	15	11	13	11	13	11	15
Lom u Tachova	36	32	26	28	29	31	39	40	44	48	51	42
Planá, Havlíčkova	67	78	94	95	78	81	59	88	95	100	100	100
Planá, Smetanova	80	70	55	55	50	56	64	74	96	109	103	115
Přimda	38	43	46	41	46	46	46	46	46	46	46	46
Rozvadov	25	19	19	16	18	24	24	24	25	22	24	25
Staré Sedliště	38	40	37	38	34	38	36	40	40	41	46	37
Staré Sedlo	14	11	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stráž	27	34	37	46	50	46	51	52	44	46	49	53
Studánka	20	19	16	16	15	17	21	23	25	25	25	25
Tachov P. Velikého	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75
Tachov Pošumavská	103	99	97	93	91	98	100	100	100	100	100	100

MŠ	2004/05	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14	204/15	2015/16
Tachov Sadová	40	40	40	40	37	39	40	40	40	40	40	40
Tachov Stadtrodská	112	119	117	104	103	113	120	120	120	122	122	121
Tachov Tyršova	68	59	58	54	60	60	68	74	74	74	74	74
Tisová	17	17	17	16	18	20	18	21	21	20	21	18
CELKEM	1017	996	956	958	951	1013	1031	1097	1149	1162	1176	1179

Tab. č. 9 – Vývoj počtu dětí v MŠ v ORP Tachov – zdroj: Školství v obvodu obce Tachov s rozšířenou působností pro školní rok 2015 - 2016

2.4.3 ZÁKLADNÍ ŠKOLY V ORP TACHOV

Tato kapitola je věnována přehledům úplnosti škol, počtu tříd, návštěvnosti družin, a počtu zapsaných a integrovaných dětí v základních školách. Doplněna je o seznam druhů zdravotních postižení dětí a žáků integrovaných v roce 2015 – 2016.

Obec	Název ZŠ	ZŠ sloučená s MŠ	Úplnost školy	Počet tříd	Počet dětí	Počet integrovaných dětí
Bor	Základní škola Bor	-	Devítiletá	16	358	2
Halže	Základní škola Halže	ano	1. stupeň	3	41	1
Hošťka	Základní škola Hošťka	ano	1. stupeň	1	12	1
Chodová Planá	Základní škola Chodová Planá	ano	1. stupeň	5	83	-
Lesná	Základní škola Lesná	ano	1. stupeň	1	12	-
Lestkov	Royal Rangers, o. s.	-	-	2	13	13
Planá	Základní škola Planá	-	Devítiletá	25	578	4
	Základní škola speciální	-	Devítiletá	4	38	38
Přimda	Základní škola Přimda	-	Devítiletá	9	174	8
Rozvadov	Základní škola Rozvadov	-	1. stupeň	2	23	2
Staré Sedliště	Základní škola Staré Sedliště	ano	Devítiletá	9	139	1
Stráž	Základní škola Stráž	-	Devítiletá	8	115	9
Tachov	Základní škola Kostelní	-	Devítiletá	10	197	8
Tachov	Základní škola Hornická	-	Devítiletá	28	681	2
Tachov	Základní škola Zářečná	-	Devítiletá	23	487	3
	Základní škola speciální	ano	Devítiletá	7	67	21
CELKEM:		6		153	3018	113

Tab. č. 10 - Přehled a obsazenost základních škol v ORP Tachov v letech 2015 – 2016

V dokumentu "Demografický výhled České republiky a očekávané trendy populačního vývoje" se uvádí: „S největší pravděpodobností bude přibližně stejně obyvatel jako dnes, přibližně stejně dětí, méně osob v produktivním věku a podstatně více seniorů...“. Není známý žádný nárůst nebo úbytek

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

kapacity ZŠ. Drobný přírůstek dětí je uvažován z toho důvodu, že za poslední čtyři roky se zvedl počet dětí v MŠ, který se překlene do ZŠ.

Následující tabulka přibližuje předpokládaný nárůst žáků v budoucích letech.

Počet žáků SO ORP Tachov	Počet	Volná místa (kapacita - počet žáků)	Počet žáků / kapacita v %
Kapacita všech ZŠ k 30. 9. 2013	5068	-	-
Známy nárůst nebo úbytek kapacity k 30. 9. 2018	0	-	-
Známy nárůst nebo úbytek kapacity k 30. 9. 2023	0	-	-
Počet žáků k 30. 9. 2013	2781	2287	54,9
Předpoklad ke konci roku 2018	3000	2100	59,2
Předpoklad ke konci roku 2023	3000	2100	59,2

Tab. č. 11 – Očekávaný vývoj počtu žáků z r. 2013

Přehled týkající se školních družin znázorňuje tabulka č. 12.

Školní družiny				
ZŠ	Počet oddělení	Počet žáků	Počet vychovatelů	Průměr žáků na 1 vychovatele
Základní škola Halže	1	27	1	30
Základní škola Hošťka	1	9	1	22,5
Základní škola Chodová Planá	2	50	2	29,41
Základní škola Lesná	1	8	1	16
Základní škola Rozvadov	1	23	1	25,56
Základní škola Bor	4	115	4	47,92
Základní škola Planá	4	118	4	43,7
Základní škola Přimda	2	60	2	37,5
Základní škola Staré Sedliště	2	46	2	35,38
Základní škola Stráž	2	47	2	33,57
Základní škola Hornická	5	150	5	33,33
Základní škola Kostelní	2	45	2	28,12
Základní škola Zářečná	4	120	4	37,5
CELKEM:	31	818	31	32,35

Tab. č. 12 – Školní družiny při základních školách v letech 2015 – 2016

Přehled o integraci dětí a žáků se zdravotním postižením popisuje tabulka č. 13.

Druh postižení	Počet žáků v ZŠ	Počet žáků v MŠ
Mentálně postižení	12	-
Sluchově postižení	4	-
Zrakově postižení	9	2
S vadami řeči	10	2
Tělesně postižení	2	2
S více vadami	8	3
S vývojovými poruchami učení	31	-
S vývojovými poruchami chování	13	1
Autisté	9	1
CELKEM:	98	11

Tab. č. 13 – Individuálně integrovaní žáci a děti podle druhu postižení v letech 2015 – 2016

Následuje tabulka popisující vývoj počtu dětí v základních školách od roku 2004.

ZŠ	2004/05	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14	204/15	2015/16
Bor	392	389	380	355	337	343	332	345	340	341	351	367
Halže	52	49	45	42	40	42	35	43	45	40	46	41
Hošťka	14	14	9	15	14	12	9	11	9	12	14	12
Chodová Planá	76	69	73	69	67	70	74	68	71	78	79	86
Chodský Újezd	19	9	8	9	0	0	0	0	0	0	0	0
Lesná	27	23	19	15	14	18	9	9	14	11	9	12
Lestkov	11	13	15	13	0	0	0	0	0	0	0	0
Lom u Tachova	15	12	14	8	12	0	0	0	0	0	0	0
Planá, náměstí	422	414	406	401	390	383	372	374	549	559	579	246
Planá, Na Valech	368	366	312	258	244	209	193	184	0	0	0	332
Přimda	165	163	139	142	151	134	150	146	154	146	152	174
Rozvadov	26	30	28	24	26	23	17	20	11	18	23	23
Staré Sedliště	157	148	137	137	130	118	123	126	126	135	141	139
Stráž	153	148	141	126	105	102	113	109	102	113	118	115
Tachov Hornická	545	522	502	527	523	518	523	541	568	613	641	681
Tachov Kostelní	299	290	256	254	243	236	236	226	226	238	212	197
Tachov Zářečná	631	611	594	569	553	516	503	479	479	481	479	487
CELKEM	3372	3270	3078	2964	2849	2724	2689	2681	2694	2785	2844	2912

Tab. č. 14 – Vývoj počtu žáků v ZŠ v ORP Tachov - zdroj: Školství v obvodu obce Tachov s rozšířenou působností pro školní rok 2015 - 2016

2.4.4 ZUŠ + ZÁJMOVÉ A NEFORMÁLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ V ORP TACHOV

Na území ORP Tachov působí několik organizací zaměřených na vzdělávání dětí. Podrobný přehled znázorňuje následující tabulka.

Obec	Název organizace	Typ organizace
Bor	Městská knihovna Bor	Knihovna
Chodová Planá	TJ SLAVOJ Chodová Planá	Sportovní zařízení
Lesná	Obecní knihovna Lesná	Knihovna
Obora	Pionýrská skupina mladých požárníků	Pionýr
Planá	DDM Planá	Dům dětí a mládeže
	Dětský domov Čtyřlístek	Dětský domov
	Městská knihovna Planá	Knihovna
	ZUŠ Planá	ZUŠ
Přimda	Místní knihovna Přimda	Knihovna
Rozvadov	TJ Rozvadov	Sportovní zařízení
Stráž	Místní knihovna Stráž	Knihovna
	TJ SOKOL Stráž	Sportovní zařízení
Tachov	DD Tachov	Dětský domov
	DDM Tachov	Dům dětí a mládeže
	Junák	Skaut
	Klub RELAX	Sociální služby
	KOTEC o. p. s.	Sociální služby
	Mateřský klub Krteček	Mateřský klub
	Městská knihovna Tachov	Knihovna
	REVIS Tachov	Vzdělávací středisko
	Rodinné centrum KATka	Rodinné centrum
	Sportovní sdružení Tachovska	Sportovní zařízení
	Tachovský klub otevřených dveří	Dětský klub
	TJ SLAVOJ Tachov	Sportovní zařízení
	ZUŠ Tachov	ZUŠ

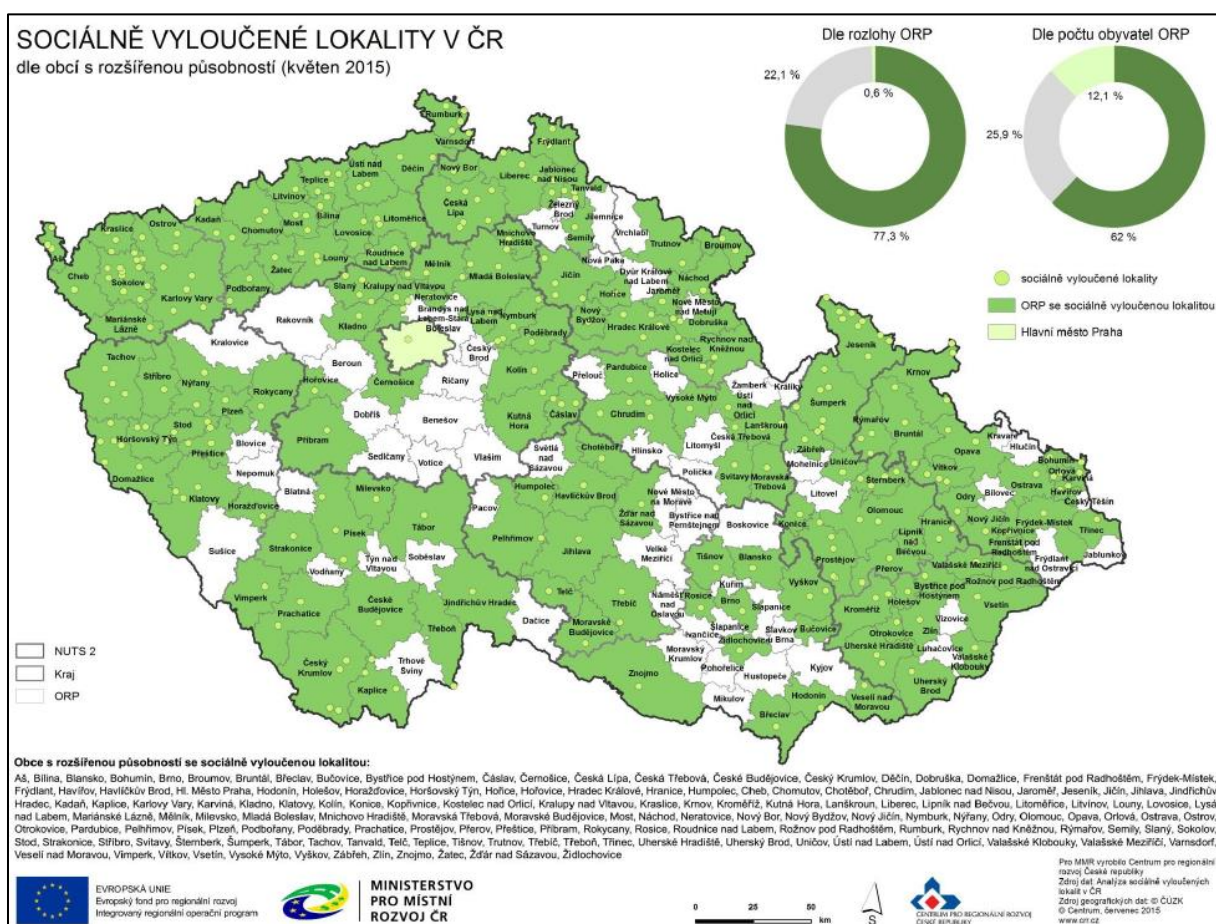
Tab. č. 15 – Seznam organizací zájmového a neformálního vzdělávání v ORP Tachov

Základní umělecké školy (ZUŠ) patří do sítě škol MŠMT ČR. V ORP Tachov je zřizovatelem ZUŠ Plzeňský kraj. Základní umělecké školy poskytují základy vzdělávání v uměleckých oborech – hudebním,

výtvarném, tanečním a literárně-dramatickém. V ORP Tachov se nachází dvě ZUŠ, na nichž působí celkem 42 pedagogických pracovníků.

2.4.5 SOCIÁLNĚ VYLOUČENÉ LOKALITY

Za sociálně vyloučenou lokalitu považujeme takovou lokalitu, kde dochází ke koncentraci více než 20 osob žijících v nevyhovujících podmínkách (indikováno počtem příjemců příspěvku na živobytí), které obývají fyzicky či symbolicky ohraničený prostor (indikováno vnější identifikací). Přehled sociálně vyloučených lokalit v ČR znázorňuje obrázek č. 3.

Obr. č. 3 – Mapa sociálně vyloučených lokalit ČR (květen 2015)

Žáci ze sociálně vyloučeného a kulturně odlišného prostředí ve vysoké míře nezískávají plnohodnotné základní vzdělání, natož vzdělání střední. Oblast vzdělávání je jednou z priorit činnosti Agentury pro sociální začleňování. Zástupci této agentury pracují na změnách v legislativě a nastavení systému vedoucímu k lepšímu fungování českých škol. Vstupují také do nastavování grantových výzev Evropského sociálního fondu tak, aby byly namířené na podporu takzvaného inkluzivního vzdělávání.

Kvalitní vzdělávání dětí a mladých lidí je základem dlouhodobého a pozitivního řešení situace sociálně vyloučených lokalit. Cílem je zajistit, aby co nejvíce dětí prošlo běžným (hlavním) vzdělávacím systémem. Inkluzivní vzdělávání označuje proces, kdy se do běžného vzdělávacího procesu zapojují i děti se všemi specifickými potřebami. Školy, které vzdělávají inkluzivní žáky se tak naučí pracovat se specifickými dovednostmi, nadáním, či naopak různými typy znevýhodněných dětí.

Jak uvádí následující tabulka, v ORP Tachov se nachází 4 sociálně vyloučené lokality – Bor, Přimda, Staré Sedliště a Tachov. Mezi sociálně vyloučené nebo sociálním vyloučením ohrožené osoby a osoby zasažené chudobou patří zejména osoby žijící v sociálně vyloučených lokalitách a v jejich okolí, nízkopříjmové skupiny obyvatel, v nepříznivé sociální situaci žijící rodiny, děti a mládež, dlouhodobě nezaměstnaní (opakovaně nezaměstnaní, osoby se zdravotním postižením, senioři, osoby opouštějící ústavní zařízení nebo zařízení výkonu trestu, osoby ohrožené závislostí nebo závislé na návykových látkách, bezdomovci a etnické menšiny).

Kód obce	Název obce	Počet lokalit	Počet obyvatel v SVL	Počet obyvatel obce
560758	Bor	1	do 25	4 153
561151	Přimda	1	26 - 50	1 544
561185	Staré Sedliště	2	225 - 276	1 311
560715	Tachov	1	26 - 50	12 570

Tab. č. 16 – Sociálně vyloučené lokality

2.4.6 DALŠÍ VZDĚLÁVÁNÍ NAVAZUJÍCÍ NA DOKONČENÉ ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ V ORP TACHOV

V oblasti navazujícího studia po dokončení základní školy existuje na území SO ORP Tachov několik možností, kam se mohou žáci přihlásit. Přehled o možnostech dalšího vzdělávání popisuje následující tabulka.

Obec	Škola	Nabízené obory	Délka studia v letech	Ukončení
Tachov	Gymnázium	Přírodovědné nebo humanitní zaměření	6	maturita
	Střední průmyslová škola	Strojírenství	4	maturita
		Informační technologie	4	maturita
		Mechanik strojů a zařízení	4	maturita
		Mechanik seřizovač	4	maturita
		Nástavbové studium - podnikání (dálková forma)	3	maturita
		Strojní mechanik	3	výuční list
		Obráběč kovů	3	výuční list
		Elektrikář - silnoproud	3	výuční list
		Truhlář	3	výuční list
		Zedník	3	výuční list
Bor	Střední škola Bor	Mechanik opravář motorových vozidel - automechanik	3	výuční list
		Opravář zemědělských strojů	3	výuční list
		Kuchař - číšník	3	výuční list
		Výrobce potravin	3	výuční list
		Potravinářská výroba	3	výuční list
		Zemědělské práce/ŠVP	3	výuční list
		Nástavbové studium - Podnikání (denní forma)	2	maturita
		Nástavbové studium - Podnikání (dálková forma)	3	maturita
Planá	Střední odborné učiliště	Kuchařské práce	3	výuční list
		Zahradnické práce	3	výuční list
		Provozní služby - pokojská	2	výuční list
		Zednické práce	3	výuční list
		Malířské a natěračské práce	3	výuční list
		Pečovatelské služby	3	výuční list
		Nástavbové studium - Podnikání (denní forma)	2	maturita
		Nástavbové studium - Podnikání (dálková forma)	3	maturita
		Nástavbové studium - Operátor skladování	3	výuční list
		Nástavbové studium - Ošetřovatel	3	výuční list
		Nástavbové studium - Chemik - plastikář	3	výuční list
		Nástavbové studium - Řezník - uzenář	3	výuční list
		Nástavbové studium - Cukrář	3	výuční list

Tab. č. 17 – Přehled možností navazujícího vzdělávání v ORP Tachov

3. SPECIFICKÁ ČÁST ANALÝZY

3.1 MÍSTNÍ AKČNÍ PLÁN ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ (MAP) v ORP TACHOV

Místní akční plán je obecně zaměřen na tři povinná opatření:

1. Předškolní vzdělávání a péče: dostupnost – inkluze – kvalita
2. Čtenářská a matematická gramotnost v základním vzdělávání
3. Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem

Doporučená opatření v projektu MAP:

1. Rozvoj podnikavosti a iniciativy dětí a žáků
2. Rozvoj kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání
3. Kariérové poradenství v základních školách

Na základě opatření daných metodikou projektu sestavil realizační tým MAP v ORP Tachov čtyři pracovní skupiny:

1. Předškolní vzdělávání a péče: dostupnost – inkluze – kvalita
2. Čtenářská a matematická gramotnost v základním vzdělávání
3. Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem
4. Rozvoj podnikavosti a iniciativy dětí a žáků, rozvoj kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání, kariérové poradenství

3.2 SHRNUÍ POZNATKŮ Z JEDNÁNÍ S ŘEDITELI ŠKOLSKÝCH A VZDĚLÁVACÍCH ZAŘÍZENÍ V ORP TACHOV

Realizační tým uskutečnil osobní setkání s řediteli školských zařízení. Dále proběhlo setkání s ředitelkou Speciální ZŠ a MŠ a také setkání s ředitelkou vzdělávacího střediska REVIS v Tachově. Na základě výsledků dotazníkového šetření proběhl strukturovaný rozhovor. Ředitelé byli dotazováni na silné a slabé stránky v oblasti školství v ORP a navrhované změny. Dále jak hodnotí spolupráci mezi aktéry vzdělávání, jaké mají zkušenosti s čerpáním dotací, personální situaci, jak využívají možnosti dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, jak hodnotí spolupráci se zřizovateli, komunikaci s rodiči, spolupráci s Pedagogicko-psychologickou poradnou, jaké navrhuji aktivity v rámci projektu (pracovní skupiny, workshopy, setkávání u kulatého stolu aj.).

A) PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Mateřské školy systematicky rozvíjejí školní kulturu a bezpečné a otevřené prostředí a klima. Podporují bezproblémový přechod všech dětí bez rozdílu na základní školy. Z řad vedoucích pracovníků těchto zařízení je patrný velký zájem o svou práci. Společně se shodli v názoru na současnou situaci ve školství týkající se jejich pozic. Ve většině MŠ má ředitel/ka na starosti veškerou manažerskou činnost týkající se provozu MŠ, což je stále více časově náročné.

Následující tabulka poskytuje přehled slabých stránek a návrhy opatření:

Č.	Sebrané poznatky	Navrhovaná opatření
1	Chybí metodické vedení	Metodik, který by organizoval společná setkávání vedoucích pracovníků. Informoval o konkrétních změnách v legislativě, upozorňoval na povinná opatření, organizoval povinná školení (např. BOZP – např. organizovat 2x stejné školení, aby se mohli zaměstnanci vystřídat a zastupovat)), osobně znal provoz školek a jejich potřeby. Předával informace od MŠMT. Setkávání ředitelů by nabízelo prostor pro společné vzdělávání, sdílení zkušeností, vzájemné informování o činnostech jednotlivých školských zařízeních. Metodik by zasílal informace o možnostech dalšího vzdělávání, popř. by sám toto

		vzdělávání absolvoval a předal výstupy na pravidelných setkáváních. Na žádost ředitelů by zastupoval školská zařízení při jednáních (např. se zřizovateli).
2	Chybí metodické pokyny (manuál pro školky)	Vytvořit manuál pro ředitele (např. vyjasnění rolí zřizovatelů a ředitelů škol v oblasti provozu, náplň práce, aj.)
3	Malá informovanost ředitelů	Pravidelná setkávání (viz. Bod 1 - Metodik)
4	Malá spolupráce mezi aktéry vzdělávání	Pravidelná setkávání (viz. Bod 1 - Metodik)
5	Velký počet dětí na třídách/na pedagoga	a) Snížit počty dětí na třídách do 20 dětí (změnit normativy). b) Na 25 dětí ve třídě zaměstnat 2 pedagogy. c) Dělit děti do menších skupin (potřeba 2 pedagogů).
6	Malý počet pedagogických pracovníků v MŠ, nedostatek pedagogických pracovníků v ORP + není možnost zastupitelnosti. V malých MŠ: 1 pedagog + ředitelka (0,2 úvazku v provozu) – nemožnost zastupitelnosti, nemoci	Navýšit počet pedagogických pracovníků (nebude potřeba asistentů, kteří mají většinou jen 3 měsíční kurzy). Motivovat kvalitní pedagogy pro práci v území ORP.
7	Chybí kvalitní pedagogové	a) Účast pedagogických pracovníků na seminářích k osobnostnímu rozvoji (návrh: 2x ročně) b) Zvýšit lukrativnost ORP
8	Velká zátěž na ředitele MŠ (nárůst administrativy)	Administrativní pracovník/zástupce v MŠ + finanční podpora tohoto pracovníka

9	Nedocnění náplně práce s dětmi v MŠ (zřizovatelé nejsou dostatečně informováni o náplni práce)	Účast zřizovatelů na pravidelných setkáváních ředitelů (plánováno metodikem 2x ročně - viz bod 1)
10	Nedostačující spolupráce s Pedagogicko-psychologickou poradnou, chybí kontakt s dítětem v jeho přirozeném prostředí, dlouhá doba čekání na vyšetření i výsledky, zastaralé formuláře, nedostačující diagnostika a výstupy vyšetření	a) Osobní návštěvy v MŠ pracovníky PPP v jemu známém a bezpečném prostředí (v zájmu správné diagnostiky dítěte). b) Navýšit počet pracovníků PPP. c) Aktualizovat formuláře. d) Mobilní pracovník PPP.
11	Chybí finanční prostředky na školního psychologa a zároveň je nedostatek odborníků v ORP (psycholog, klinický logoped, pedagogičtí pracovníci)	Zvýšit lukrativnost lokality ORP.
12	Chybí možnost vzdělávání pedagogů v ORP Tachov, převážná část vzdělávacích aktivit se uskutečňuje v krajském či hlavním městě, což je pro pedagogy časově náročné. Často se nabídnutá vzdělávací aktivita na KÚPK nekoná.	Realizovat školení a kurzy pro pedagogické pracovníky ve vzdělávacím středisku REVIS Tachov (stejná kvalita a cena jako ve velkých městech, cenově přizpůsobit 300 – 400,- Kč za seminář). Zajistit dostatečný počet pedagogických pracovníků, aby byla možnost zastupování po dobu vzdělávání pracovníka.
13	INKLUZE Systém podpory pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami (problémové, hendikepované, i talentované) není dostatečně vytvořený a MŠ dostatečně nedokáže přijmout ke vzdělávání všechny děti bez rozdílu (z odlišného kulturního prostředí, se sociálním znevýhodněním, cizince, se SVP...). Chybí odborný personál, stavební úpravy, z finančních	a) Zachovat speciální MŠ (vybavené /uzpůsobené prostory), kde pracují odborní pracovníci: speciální pedagogové, logopedi, psychologové. Začlenění probíhá při společných aktivitách s ostatními MŠ. Děti mají v tomto zařízení možnost zažít rovnocennost s ostatními, úspěch, mají možnost vyniknout. Prevence šikany. b) Zřídit v zařízení 1 třídu pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami (nižší počet dětí ve třídě), kde by děti měli možnost vyniknout a zažít úspěch, vlastní hodnotu, rovnocennost. Prevence šikany. Začlenění

	důvodů nejsou MŠ vybaveny pomůckami.	by probíhalo při společných aktivitách (zahradu, jídelna, vycházky, výlety).
14	Logopedie Stále více dětí potřebuje logopedickou péči, pedagogové, kteří mají kurz logopedie, se nemohou dětem věnovat.	a) Pedagogičtí pracovníci, kteří mají potřebné kurzy, aby se mohli věnovat dětem s logopedickou vadou (několik minut denně při 2 pedagogích ve třídě). b) Mobilní klinický logoped v ORP (návštěvy v jednotlivých zařízeních - v každém zařízení část úvazku). c) Umožnit pedagogickým pracovníkům v MŠ vzdělání = zajistit zástupnost.
15	Nesouhlas se slučováním 2letých dětí se staršími. Není čas na předškolní vzdělávání, většinu času stráví pracovníci péčí o malé děti.	Ponechat jesle. Do MŠ děti od 3 let, které jsou již vzdělávatelné.
16	Komunikace mezi MŠ a prvním stupněm ZŠ stran přechodu dětí mezi předškolním a školním stupněm vzdělávání není dostatečná	a) Na pravidelných setkáváních informovat o rámcovém programu v MŠ, úrovni připravenosti dětí do ZŠ. b) Předávání informací o dětech, které přechází do ZŠ (portfolio dítěte). c) Účast pedagogických pracovníků u zápisů do 1. tříd.
17	Nedostatek kvalifikovaných pracovníků (pedagogové, asistenti, chůvy)	Navýšit finanční ohodnocení. Zvýšit lukrativnost lokality ORP.
18	Spolupráce s rodiči: někde výborná, někde problematičtější (některé MŠ pořádají vzdělávací semináře pro rodiče)	Semináře, výchova k rodičovství
19	Spolupráce s rodiči cizinci (v některých příhraničních MŠ nárůst dětí, jejichž rodiče nemluví česky – především Vietnam)	Překladatel do MŠ
20	Nedostatek finančních prostředků	Plošně rozdělit finanční prostředky na provoz zařízení, který není účelově specifikovaný (ne přes dotace)

21	Nadstandardní aktivity (AJ, plavání, aj.) není možno provádět v rámci běžného provozu, pokud o aktivitu nemají zájem všechny děti	Možnost provozovat nadstandardní aktivity pro děti v menší skupině, dle zájmu rodičů. Ponechat MŠ možnost nabízet zájmové aktivity a finančně ohodnotit odborného pracovníka.
22	Nejsou zajištěny provozní věci (údržba zahrad, údržba a provoz budov)	1 mobilní provozní člověk pro více MŠ v ORP

Tab. č. 18 – Seznam slabých stránek + návrhy opatření v oblasti předškolního vzdělávání

B) ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Je patrný rozdíl mezi školami malého rozsahu (venkovské školy, malotřídky), s menším počtem dětí, oproti školám větším, které mají větší počet dětí. Díky stávajícímu financování škol mají malé školy nedostatek financí na provoz, rozvoj školy a zaměstnance, ve velké míře jsou dofinancováni zřizovateli. Ředitelé těchto malých ZŠ jsou především úžasnými manažery, kteří řídí celý chod školy včetně provozu, metodického vedení a zároveň v malé míře i vyučují.

Ve větších školách má ředitel k dispozici jednoho či dva zástupce, někdy také pracovníky sekretariátu, kteří pomáhají s narůstající administrativou, se zajišťováním dotací apod. Zároveň tyto školy disponují financemi na zaplacení soukromých firem, které nabízejí služby v oblasti školství: nabízejí pomoc jak s čerpáním finančních prostředků, tak zároveň suplují metodické vedení a školy informují o změnách v legislativě, nutných opatřeních, které musí školy plnit, aj.

Následující tabulka poskytuje přehled slabých stránek a návrhy opatření:

Č.	Sebrané poznatky	Navrhovaná opatření
1	Financování školských zařízení (podle počtu žáků)	Financování podle počtu zaměstnanců škol a provozních nákladů zařízení.
2	Chybí metodické vedení	Metodik, který by organizoval společná setkávání vedoucích pracovníků. Informoval o konkrétních změnách v legislativě, upozorňoval na povinná opatření, organizoval povinná školení (např. BOZP), osobně znal provoz škol a jejich potřeby. Předával informace od MŠMT. Setkávání ředitelů by nabízelo prostor pro společné vzdělávání, sdílení zkušeností, vzájemné informování o činnostech jednotlivých školských zařízení. Metodik by zasílal informace o možnostech dalšího vzdělávání, popř. by sám toto vzdělávání absolvoval a předal výstupy na pravidelných setkáváních. Na žádost ředitelů by zastupoval školská zařízení při jednáních (např. se zřizovateli).
3	Chybí metodické pokyny (manuál pro školy)	Vytvořit manuál pro ředitele (např. vyjasnění rolí zřizovatelů a ředitelů škol v oblasti provozu, náplň práce, aj.)
4	Chybí metodika směřující ke kvalitní výuce	Zkvalitnit výuku: ukázkové hodiny, další vzdělávání pedagogických pracovníků, které je oceňováno
5	Směrnice pro ZŠ	Nabídnout ředitelům vzorové směrnice, které by si mohli upravovat dle potřeb jednotlivých školských zařízení.
6	Malá informovanost ředitelů	Pravidelná setkávání (viz. Bod 1 - Metodik)
7	Malá spolupráce mezi aktéry vzdělávání	Pravidelná setkávání (viz. Bod 1 - Metodik)
8	Velký počet dětí na třídách/na pedagoga	Snížit počty dětí na třídách do 20 dětí (změnit normativy).
9	Nedostatek pedagogických pracovníků, především MAT, FYZ, jazyky	Finančně motivovat pedagogické pracovníky tak, aby bylo povolání pedagoga prestižní. Zvýšit lukrativnost území. Informovat Pedagogickou fakultu o potřebách ZŠ – uzpůsobit obory a počty nabíraných studentů ke studiu.

10	Nemotivovaní pracovníci, chybí možnost osobního ohodnocení	Finančně motivovat pedagogické pracovníky. Umožnit navýšení ohodnocení pro pracovníky, kteří se dále vzdělávají, jsou aktivní, mají zájem o vzdělávání.
11	Menší školská zařízení mezi sebou málo spolupracují	Pravidelné setkávání pracovníků, výměna zkušeností, společné organizování aktivit (sportovní, výlety, společná účast v soutěžích)
12	Velký nárůst administrativy, není čas na kvalitní výuku	Administrativní pracovník Administrativu z části zajistí školský metodik, nebo člověk k tomu určený (zná problematiku, je v kontaktu se školou)
13	Nedostačující spolupráce s Pedagogicko-psychologickou poradnou, chybí kontakt s dítětem v jeho přirozeném prostředí, dlouhá doba čekání na vyšetření i výsledky, zastaralé formuláře, nedostačující diagnostika a výstupy vyšetření.	a) Osobní návštěvy v ZŠ pracovníky PPP (v zájmu správné diagnostiky dítěte). b) Navýšit počet pracovníků PPP. c) Aktualizovat formuláře. d) Mobilní pracovník PPP.
14	Malé ZŠ a MŠ nemají naplněné třídy, těžko shání pedagogické pracovníky, odborné pracovníky: asistent pedagoga, školní psycholog, školní asistent, sociální pracovník.	Finanční motivace pro absolventy VŠ Zvýšit lukrativnost území (nabídka bydlení, možnost získání stavebního pozemku, aj.)
15	INKLUZE Systém podpory pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami (problémové, hendikepované, i talentované) není dostatečně vytvořený a ZŠ dostatečně nedokáže přijmout ke vzdělávání všechny děti bez rozdílu (z odlišného kulturního prostředí, se sociálním znevýhodněním, cizince, se SVP). Chybí odborný personál, stavební úpravy, speciální pomůcky.	Zachovat speciální ZŠ (vybavené /uzpůsobené prostory), kde pracují odborní pracovníci: speciální pedagogové, logopedi, psychologové. Začlenění probíhá při společných aktivitách s ostatními ZŠ. Děti mají možnost zažít ve Speciální ZŠ úspěch, vlastní hodnotu, mají možnost vyniknout. Odborní pracovníci mají dostatek zkušeností s jednotlivými druhy SVP, spolupracují s ostatními zařízeními specializujícími se na speciální výuku. Jsou pravidelně proškoleny. Prevence šikany.

16	Chybí učitelé cizích jazyků. Mnoho učitelů cizích jazyků nemá potřebnou aprobaci. Školy nemohou spolupracovat s rodilými mluvčími.	Možnost zaměstnat rodilé mluvčí. Zvýšit motivaci pedagogů. Motivovat pedagogy pro práci v menších městech. Finančně ohodnotit pedagogické pracovníky.
----	--	--

Tab. č. 19 - Seznam slabých stránek + návrhy opatření v oblasti základního vzdělávání

3.3 ANALÝZA DOTČENÝCH SKUPIN

Metody zapojení dotčené veřejnosti, cílové skupiny a způsoby komunikace podrobně popisuje dokument „Komunikační strategie - Pravidla pro zapojení dotčené veřejnosti ORP Tachov“. S tím úzce souvisí dokument „Seznam relevantních aktérů v ORP Tachov“, který podrobně rozepisuje organizace v území a identifikuje zapojené aktéry.

Pro další zhodnocení situace v ORP Tachov byl použit výtah z již existujícího materiálu s názvem „Strategie území správního obvodu ORP Tachov v oblasti předškolního vzdělávání a základního školství, sociálních služeb, odpadového hospodářství a bezpečnost občanů a pořádek v obci“.

Z následující tabulky (zdroj tabulky: *Strategie území správního obvodu ORP Tachov v oblasti předškolního vzdělávání a základního školství, sociálních služeb, odpadového hospodářství a bezpečnost občanů a pořádek v obci*) je zřejmé, že každá cílová skupina preferuje vlastní cíle a zájmy, které bývají často v rozporu se zájmy jiné cílové skupiny. Rizika cílových skupin se naopak často setkávají, nejčastějším rizikem je špatná komunikace. Opatření k těmto rizikům často přesahují možnosti dotčených skupin.

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
Rodiče, kteří mají děti v MŠ, ZŠ	• Kvalitní výuka na ZŠ. • Dostatečně vzdělaný pedagogický sbor. • Široká nabídka zájmových kroužků na ZŠ. • Dobrý vztah dítě (žák) - učitel. • Dostatečná informovanost pro rodiče. • Kvalitní stravování pro dítě. • Možnost dobrého umístění	• Špatná komunikace s rodiči. • Nezáměr rodiče o dítě a dění v MŠ, ZŠ. • Neochota podílet se na spoluorganizaci či spolufinancování některých akcí.	• Osobní kontakt - rodičovské schůzky, či osobní setkání s pedagogy. • Webové stránky školy. • Telefonicky.	• Dostatečně rodiče zapojit do dění v MŠ a ZŠ. • Dostatečně rodiče informovat např. při pravidelných setkáních.
Rodiče – zájem o MŠ, ZŠ	• Dostatečná kapacita v MŠ a ZŠ. • Dobrá dostupnost.	• Špatná komunikace.	• Osobní kontakt. • Webové stránky školy. • Telefonicky.	• Zajištění dostatečné kapacity MŠ a ZŠ.

Děti v MŠ a žáci v ZŠ	• Dobrý vztah dítě (žák) - učitel. • Široká nabídka zájmových kroužků na ZŠ. • Kvalitní stravování. • Možnost dobrého umístění na SŠ.	• Nevhodné chování. • Nezáměr o vyučování a vzdělávání se. • Nepřízpůsobivost. • Neochota spolupracovat.	• Osobní kontakt. • Webové stránky školy. • NNO	• Motivovat žáky ke studiu. Nabídnout dostatečné množství zájmové činnosti. • Zapojit žáky/děti do života ZŠ/MŠ • Nabídnout příjemné prostředí
Pedagogové a další zaměstnanci	• Dodatečná výše platu. Možnost osobního ohodnocení. • Dobré vztahy na pracovišti.	• Odchod za lepším výdělkem. • Špatná atmosféra na pracovišti. • Nedostatečná vzdělanost.	• Osobní kontakt. • Webové stránky školy.	• Nabídnout vhodné finanční ohodnocení v rámci osobního hodnocení. • Příjemné prostředí pro práci.
Představitelé obce, která má ZŠ, MŠ	• Naplněná kapacita ZŠ, MŠ. • Kvalitní personál. Co nejnižší nákladovost. • Dobrý stav budov.	• Zastavení rozvoje ZŠ a MŠ nedostatečným financováním. • Špatná komunikace.	• Osobní kontakt. • Webové stránky školy. • Telefonicky.	• Motivovat obce bez MŠ a ZŠ, aby dávali děti a žáky přednostně do jejich zařízení.

Představitelé obce, kde škola ZŠ nebo MŠ není	- Možnost umístění dětí z dané obce do ZŠ a MŠ. - Dobrá dopravní obslužnost.	Špatná komunikace.	- Osobní kontakt. - Webové stránky školy. - Telefonicky.	Vytvořit smlouvu se spádovou MŠ a ZŠ a tím si zajistit umístění dětí a žáků
Ostatní zřizovatelé (mimo obce)	- Naplněná kapacita ZŠ, MŠ. - Kvalitní personál.	Nedostatečné financování.	- Osobní kontakt. - Webové stránky školy. - Telefonicky.	
Partneři škol (sponzoři, sdružení rodičů, NNO, ...)	- Dobrá spolupráce se ZŠ a MŠ. - Dobrá reprezentace.	Špatné osobní vztahy.	- Osobní kontakt. - Webové stránky školy. - Telefonicky.	Nabídnout zviditelnění partnerů pro širokou veřejnost
Představitelé kraje	- Dostatečná kapacita v MŠ a ZŠ. - Dobré rozmístění MŠ a ZŠ po celém kraji. - Spolupráce jednotlivých MŠ a ZŠ mezi sebou. - Dobrá prestiž MŠ a ZŠ. Vysoká úroveň školství.	- Nedostatečné financování. - Nedostatečná metodika.	- Osobní kontakt. - Webové stránky školy. - Telefonicky.	Změna legislativy.
Média	Dostatečné příspěvky od MŠ a ZŠ do médií. Dobrá dostupnost informací.	Vlivem špatného prezentování školy může dojít k odchodu žáků.	Osobní kontakt.	Aktivně s médii spolupracovat.

Tab. č. 20 – Analýza cílových (dotčených) skupin - zdroj: Strategie území správního obvodu ORP Tachov v oblasti předškolního vzdělávání a základního školství, sociálních služeb, odpadového hospodářství a bezpečnost občanů a pořádek v obci

3.4 ANALÝZA RIZIK

Pro další zhodnocení situace v ORP Tachov byl použit výtah z již existujícího materiálu s názvem „Strategie území správního obvodu ORP Tachov v oblasti předškolního vzdělávání a základního školství, sociálních služeb, odpadového hospodářství a bezpečnost občanů a pořádek v obci“. Podrobnou analýzu rizik uvádí následující tabulka č. 21.

Jako nejrizikovější oblast z tabulky vychází organizační riziko. Nejzávažnější problémy se vztahují k nepříznivému demografickému vývoji, k rušení dopravních spojů pro děti a nevhodně stanovených normativů na ZŠ a MŠ. Navrhovaná možná opatření vyžadují nemalé finanční investice.

Další v pořadí největších rizik je věcné a finanční riziko. Věcné riziko spočívá v nezájmu rodičů a špatném řízení školy, u finančního rizika je nejzásadnější nedostatek finančních prostředků na platy pedagogů.

Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti	Vlastník rizika
	Pravděpodobnost (P)	Dopad (D)	V = P*D		
Finanční riziko					
Nedostatek financí na běžný provoz a opravy	2	2	4	Dotace od státu.	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Nedostatek financí na investice a vybavení	3	3	9	Dotace od státu.	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Nedostatek financí na platy	2	5	10	Využívat pedagogy na plný pracovní úvazek, nikoliv několik částečných. Zaměstnávat pedagogy v důchodovém věku pouze v nejnutnějších případech.	Stát
Organizační riziko					
Špatné rozmístění ZŠ, MŠ v rámci území	3	3	9	Snažit se zachovat ZŠ a MŠ i na malých obcích.	Obce daného území

Nedostatek dětí / příliš mnoho dětí (nepříznivý demografický vývoj)	3	4	12	Smlouvy mezi obcemi o spádovosti MŠ a ZŠ. Spolupráce mezi jednotlivými školami.	Obce daného území
Rušení dopravních spojů zajišťující dopravu dětí do a ze ZŠ, MŠ	3	4	12	Pořízení např. obecního mikrobuse.	Obce, kraj
Nezájem či neochota obcí na spolupráci	2	3	6	Motivovat ke spolupráci např. společnými akcemi, kde se prezentuje daná obec.	Obce daného území
Nevhodně stanovené normativy na ZŠ a MŠ ze strany kraje	3	4	12	Stanovit je vhodně.	Obce daného území
Právní riziko					
Změna legislativy, která povede k vynuceným investicím (např. zpřísnění hygienických předpisů)	2	4	8		Obce daného území
Reformy, které zhorší podmínky pro kvalitní výuku	2	4	8		Obce daného území

Technické riziko					
Špatný technický stav budov ZŠ, MŠ	2	2	4	Pravidelně kontrolovat stav budov a provádět pravidelné údržbové práce. Snaha získat dotace na opravy.	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Zastaralé či nevyhovující vybavení	3	3	9	Pravidelně obnovovat po menších částech vybavení. Snaha získat dotace na vybavení.	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Věcné riziko					
Špatné řízení školy	3	3	9	Nové výběrové řízení.	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Nízká kvalita výuky	2	3	6	Motivovat aprobované pedagogy k práci ve školství. Nabídnout vhodné prostředí pro práci.	Konkrétní ZŠ, MŠ
Nezájem rodičů o umístění dětí do konkrétní ZŠ, MŠ	3	3	9	Motivovat rodiče zajímavou nabídkou zájmové činnosti. Aprobovaný pedagogický sbor. Zajistit dobrou dopravní obslužnost.	Konkrétní ZŠ, MŠ
Personální rizika (aprobovanost, fluktuace, věk, ...)	2	3	6	Motivovat mladé aprobované pedagogy k práci ve školství.	Konkrétní ZŠ, MŠ

Tab. č. 21: Analýza rizik – registr rizik v oblasti základního a předškolního vzdělávání - zdroj: Strategie území správního obvodu ORP Tachov v oblasti předškolního vzdělávání a základního školství, sociálních služeb, odpadového hospodářství a bezpečnost občanů a pořádek v obci

4. Východiska pro strategickou část

4.1 VYMEZENÍ PROBLÉMOVÝCH OBLASTÍ A KLÍČOVÝCH PROBLÉMŮ

Během května a června navštívil realizační tým osobně všechna školská zařízení v ORP Tachov. Ze strukturovaných rozhovorů s řediteli škol vyplynuly ve SO ORP Tachov následující problémové oblasti a jejich klíčové problémy.

4.1.1 METODICKÉ VEDENÍ

Drtivá většina ředitelů školských zařízení se nezávisle na sobě shodla, že by uvítala pomoc v oblasti vedení školy a s tím spojené administrativy.

Zejména menší školská zařízení nemají dostatek času na studování veškerých změn v legislativě. Ředitelé jsou zároveň pedagogy a musí vykonávat pedagogickou činnost v běžném provozu. Tím, že jsou často na malých školských zařízeních pouze s jedním či několika málo dalšími pedagogy, nestíhají veškeré administrativní činnosti. Chybí jim jednotné metodické pokyny, vzory dokumentů (např. směrnice), manuál pro ředitele, kde by byly vyjasněny role zřizovatele a ředitele v oblasti provozu a náplně práce.

Jako velký problém vnímají ředitelé mateřských i základních škol absenci tzv. Metodika, který by je informoval o konkrétních změnách v zákonech, potřebných opatřeních nebo možnostech vzdělávání pedagogických pracovníků.

Zejména ředitelé mateřských škol řeší další problémy v souvislosti se zajišťováním údržby svých zařízení (např. drobné opravy, sekání trávy na zahradách, apod.). Každá škola si sama zajišťuje údržbu a provoz. Tím opět přibývá ředitelům škol další administrativa. Přínosem by bylo, aby tyto záležitosti byly zajišťovány již zmíněným metodickým vedením.

Celou tuto problémovou oblast provází nedostatek finančního zajištění.

4.1.2 PEDAGOGIČTÍ PRACOVNÍCI

Dva z nejvýraznějších aspektů jsou nedostatek pedagogických pracovníků a nízko nastavený normativ pedagogických pracovníků na počet dětí ve třídě.

V ORP Tachov chybí odborně aprobovaní učitelé (např. fyzika, cizí jazyky, aj.) i učitelé všeobecně. V současné době ředitelé základních škol v ORP Tachov motivují své potencionální zaměstnance nabídkou příspěvku na bydlení, v některých městech nabízejí rovnou možnost ubytování v městském bytě. Dalo by se předpokládat, že v kraji bude zajištěn dostatek pedagogických pracovníků, neboť ve městě Plzeň (vzdálené 65 km) se nachází Západočeská univerzita, Fakulta pedagogická. Přesto dostudovaní pedagogové dávají přednost pracovním příležitostem ve větších městech, často dokonce v jiných oborech než ve školství. Tato záležitost je zároveň úzce spjata s faktem, že platové ohodnocení pedagogů je podfinancováno.

Vysoké počty dětí ve třídě na pedagoga, neboli vysoce nastavené normativy, jsou dalším klíčovým problémem této oblasti. I tento klíčový problém naráží na nedostatečné finanční zajištění.

4.1.3 NEDOSTATEK ODBORNÍKŮ, SPOLUPRÁCE

Nedostatečné zajištění odborných pracovníků v ORP Tachov je skutečnost, která se realizačnímu týmu MAP potvrdila na všech osobních setkáních ve školských zařízeních. V SO ORP Tachov chybí již zmínění odborní pedagogové, školní psychologové, logopedi, asistenti pedagogů a další odborní pracovníci v oblasti vzdělávání dětí a žáků.

V Tachově působí Pedagogicko-psychologická poradna (PPP). Pracovníků PPP je ale málo, proto se častým problémem stává nemožnost výjezdu pracovníků PPP do terénu, jak školy žádají.

Absenci školního psychologa ve školách nahrazují ředitelé výchovnými poradci. Ti ale často nemají dostatek praktických zkušeností a vzhledem k nedostatku psychologů v ORP Tachov nemají ani příležitost k odborným konzultacím problémů ve školách.

Asistenti pedagogů jsou sice v ORP Tachov využíváni a téměř každá škola má zkušenost s jejich zařazením do vyučování, ale jejich přítomnost v hodině přináší i mnohé nevýhody. Někteří pedagogové konstatovali, že přítomnost asistentů v hodině určitým způsobem narušuje vyučování. Asistent může zhoršovat soustředění ostatních žáků a narušovat výuku pedagoga.

Nedostatek odborných pracovníků lze řešit spoluprací s odbornými zařízeními, které v ORP Tachov působí, např. speciální škola, speciální školka, PPP, Dětský domov. V těchto zařízeních jsou zaměstnání odborníci a odborní pedagogové pro speciální vzdělávání. Spolupráce mezi mnohými školami a těmito zařízeními probíhá jen zřídka a jedná se pouze o základní školy v Tachově.

Klíčovým problémem v této oblasti je nedostatečné finanční ohodnocení. V rámci nízkého finančního ohodnocení bývá odborným pracovníkům nabízen také nižší pracovní úvazek, který při úvaze přistěhování do SO ORP Tachov nebývá pro potencionální zájemce dostatečně motivující.

I když škola získá finanční prostředky na úvazek odborného pedagoga, v lokalitě ORP Tachov není fyzicky dostatek lidí pro naplnění potřeby škol. Tato skutečnost se stává závažnějším problémem než fakt, že chybí prostředky na finanční ohodnocení pracovníků.

4.1.4 INKLUZE

Problémová oblast inkluze se dotýká mateřských i základních škol. Jsou žádoucí nemalé finanční investice jak v oblasti vybavení a přizpůsobení prostor škol, tak v oblasti personálního zajištění.

Školská zařízení nejsou dostatečně připravena pro nábor inkluzivních žáků. V ORP Tachov působí speciální mateřská i základní škola, proto doposud nenastala potřeba, aby se všechna školská zařízení přizpůsobovala potřebám, např. v rámci bezbariérovosti. V této oblasti nejsou školy dostatečně zařízeny ani vybaveny speciálními pomůckami.

Největším problémem je však nedostatek odborných pedagogů. Pedagogové nejsou specializovaní na práci s dětmi a žáky s různými druhy postižení. Pedagogům chybí dostatečná kvalifikace a praxe.

V mateřských školách, kam se plánují povinně přijímat i dvouleté děti, je klíčovým problémem nedostatek kvalifikovaných pracovníků. Pokud dvouleté děti budou součástí předškolní péče, je v běžné praxi značně ztíženo plnit předškolní vzdělávací plány. Vzhledem k počtu umístěných dětí v jednotlivých mateřských školách by bylo žádoucí ke dvouletým dětem přijmout novou pracovní sílu, např. chůvu. O finanční podporu na tuto pozici mohou mateřské školy požádat skrze zjednodušené žádosti (tzv. Šablony). Finanční zajištění, které je ovlivněno počtem dětí v MŠ, mnohdy nepokryje potřebné personální náklady. Zároveň bývá problém zajistit pracovníka, protože mu nelze nabídnout trvalý pracovní úvazek. Přesto, že mateřská škola využije dotaci, musí pracovní místo dofinancovat,

což je mnohdy pro školu nemožné. Opatřením tohoto problému ve městě Tachov je existence jeslí pro předškolkové děti. Jejich kapacita je neustále naplněna.

4.2 VYMEZENÍ PRIORITNÍCH OBLASTÍ ROZVOJE V ORP TACHOV

Každou problémovou oblast provází nedostatek finančního zajištění. Investiční potřeby školských zařízení vyžadují nemalé finanční náklady, které ve většině případů chybí. Školy potřebují neustále vybavovat učebny, obnovovat a inovovat software a zařízení.

Ředitelé mají možnost finančního ohodnocení pedagogických pracovníků, ale ohodnocení bývá natolik nízké, že často naráží na nezájem pedagogů. Důsledkem je nedostatek pedagogických pracovníků v ORP Tachov.

Klíčové problémy, které vyplynuly z výše uvedených problémových oblastí, byly podkladem pro vznik SWOT-3 analýzy.

Vzhledem ke skutečnosti, že každý druh vzdělávání může mít svá specifika, pro vznik SWOT-3 analýzy rozdělil realizační tým problémové oblasti dle druhů vzdělávání a spolupráce.

Prioritní oblasti:

- předškolní vzdělávání a péče
- základní vzdělávání
- zájmové, umělecké a neformální vzdělávání
- spolupráce aktérů vzdělávání

4.3 SWOT-3 ANALÝZA PRIORITNÍCH OBLASTÍ ROZVOJE V ORP TACHOV

Realizační tým MAP sestavil SWOT-3 analýzu na základě sběru dat z území, konkrétně z agregovaných dat dotazníkového šetření MŠMT a z osobních návštěv a rozhovorů s řediteli všech školských zařízení ve správním obvodu ORP Tachov. Pro přehlednost je SWOT-3 analýza rozdělena do čtyř oblastí, na která se vážou povinná i doporučená opatření.

A) PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ A PÉČE

S – silné stránky	W – slabé stránky
1. Mateřské školy si svým zaměřením navzájem nekonkurují, ale doplňují se, vnímají potřeby rodičů. 2. Vedení MŠ má snahu zabezpečit dostupnou a kvalitní výchovu dětí v mezích aktuálních možností. 3. Stabilní kvalifikovaní pedagogové jsou zárukou udržení a zvyšování dostupnosti a kvality výchovy dětí a usnadnění jejich přechodu do ZŠ.	1. Není dostatečná kapacita MŠ, chybějí finanční prostředky na výstavbu, rekonstrukce, modernizace objektů a vybavení MŠ včetně venkovních prostor vzhledem k připravovaným systémovým změnám (inkluze, povinná docházka). 2. Nedostatek prostředků na zaměstnance - vysoký počet dětí ve třídě na 1 pedagoga (při začlenění dvouletých dětí není prostor pro předškolní vzdělávání). Vedení škol se musí zároveň věnovat výchově dětí - nedostatek kapacit na management, plánování a získávání zdrojů pro další rozvoj. 3. Nedostatečná podpora pedagogicko-psychologické poradny (dlouhé čekací lhůty nerespektující harmonogram přijímání dětí do ZŠ), chybí spolupráce mezi MŠ, předávání zkušeností.
O - příležitosti	T – hrozby
1. V ORP Tachov existuje speciální mateřská škola, která může nabídnout ostatním MŠ v ORP příklady dobré praxe a účast na společných aktivitách. 2. MAP rozvoje vzdělávání ORP Tachov, společné plánování, sdílení zkušeností, spolupráce, vzdělávání, možnost podpory rozvoje MŠ z OP VVV a IROP. 3. Spolupráce REVIS v Tachově s NIDV a KCVJŠ na dalším vzdělávání ředitelů a pedagogických i nepedagogických pracovníků na území ORP.	1. Nezáiskání finančních zdrojů na přípravu inkluze a další rozvoj. 2. Nedostatek pedagogů, odborného personálu (logoped, speciální pedagog, psycholog). 3. Nesoulad mezi centrálně podporovanými aktivitami a potřebami MŠ v regionu, nezvládnutí administrativní náročnosti nebo pochybení při realizaci dotačních projektů.

B) ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

S – silné stránky	W – slabé stránky
1. Městské knihovny v ORP podporují čtenářskou gramotnost (soutěže, besedy, kurzy). Školy se zapojují do matematických soutěží (regionálních, republikových). 2. Existence středních škol technického zaměření na území ORP Tachov (průmyslová škola, SOU) – perspektiva dalšího vzdělávání žáků v regionu v poptávaných oborech na trhu práce. 3. Speciální škola v Tachově – fungující systém péče o děti a žáky se SVP (začleňování dětí probíhá ve spolupráci s ostatními školami při společných aktivitách).	1. Nedostatek finančních prostředků na výstavbu, rekonstrukce a modernizace objektů a vybavení ZŠ včetně jejich zázemí (jídelny a družiny, zahrady, hřiště a oplocení apod.). 2. Nedostatek pedagogů (jazyky, matematika, fyzika), podhodnocené mzdy, chybí čas pro profesní rozvoj. 3. Inkluze klade na pedagogy vysoké nároky, aby udrželi kvalitu výuky ve třídě (asistenti mnohdy narušují průběh hodiny).
O – příležitosti	T – hrozby
1. MAP rozvoje vzdělávání ORP Tachov, společné plánování, sdílení zkušeností, spolupráce, vzdělávání, možnost podpory rozvoje ZŠ z OP VVV a IROP. 2. Spolupráce REVIS v Tachově s NIDV a KCVJŠ na dalším vzdělávání ředitelů a pedagogických i nepedagogických pracovníků na území ORP. 3. Navázání spolupráce s pedagogickými fakultami při hledání nových pedagogů pro ZŠ. Vytvoření náborového systému (přednost v bytovém pořadníku, finanční příspěvek apod.)	1. Nezáskání finanční podpory na realizaci projektových záměrů, nedostatek pedagogů s potřebnou aprobační, neochota některých pedagogů se dále vzdělávat a měnit zavedené postupy. 2. Nárůst problémového chování žáků, nespolupracující rodiče, nepřijetí systémových změn aktéry ve vzdělávání. 3. Možné negativní dopady inkluze - narušení dosud fungujícího systému péče o děti a žáky se SVP a snížení kvality vzdělávání dětí a žáků.

C) ZÁJMOVÉ, UMĚLECKÉ A NEFORMÁLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

S – silné stránky	W – slabé stránky
1. Existence řady subjektů na území ORP Tachov, např. DDM, KOTEC, které poskytují zájmové nebo neformální vzdělávání dětí a žáků. 2. Zavedená tradice Tachovského dětského sboru a Dechového orchestru mladých. 3. Spojení ZUŠ Tachov s historickými prostory tachovského zámku.	1. Nedostatek finančních prostředků na rekonstrukce a modernizace objektů včetně venkovních prostor a vybavení. 2. Nedostatek pedagogů uměleckých oborů. 3. Nedostatek prostředků na provozování těchto aktivit.
O – příležitosti	T – hrozby
1. Využití dotačních prostředků. 2. Spolupráce s mateřskými a základními školami. 3. MAP rozvoje vzdělávání ORP Tachov, společné plánování, sdílení zkušeností.	1. Nezájem dětí a rodičů. 2. Nedostatek odborných pracovníků v regionu. 3. Nezájem dětí a rodičů.

D) SPOLUPRÁCE AKTÉRŮ VZDĚLÁVÁNÍ

S – silné stránky	W – slabé stránky
1. Ochota aktérů vzdělávání ORP Tachov spolupracovat. 2. Podmínky pro setkávání (prostory). 3. Pořádání tradičního Veletrhu pracovních příležitostí v Tachově, kde se představují, SOU, OU, SOŠ, NNO, podniky (perspektiva budoucího uplatnění žáků).	1. Zatím nedostatečná spolupráce mezi školami a NNO. 2. Nedostatek zdrojů (materiálních, finančních, personálních, časových) na koordinaci aktivit spolupráce. 3. Nedostatečně vytvořený systém podpory kariérového poradenství ve školách.
O – příležitosti	T – hrozby
1. MAP rozvoje vzdělávání ORP Tachov – podpora spolupráce, sdílení zkušeností, plánování, vzdělávání. 2. Využívání prostor komunitního centra v Tachově pro společná setkávání, vzdělávání a aktivity. 3. Potenciál spolupráce mezi školami, ZUŠ a NNO.	1. Nezájem aktérů vzdělávání o spolupráci. 2. Časová vytíženost aktérů vzdělávání. 3. Nedostatek finančních prostředků na společné aktivity.

5. ZÁVĚR

Analytická část MAP vychází z dostupných dat pro území ORP Tachov. Cílem tohoto dokumentu bylo shrnout v maximální možné míře dostupná data z území a nalézt shodu v klíčových oblastech. Dalším cílem bylo definování problémových oblastí a určení prioritních problémových oblastí.

Na základě porovnání poznatků z osobních rozhovorů s řediteli školských zařízení a dalších dostupných analytických dat z území určil realizační tým čtyři základní problémové oblasti.

Problémové oblasti:

- Absence metodického vedení
- Nedostatek pedagogických pracovníků
- Nedostatek odborníků, spolupráce
- Inkluze

Pomyslným průsečíkem těchto oblastí se ukázalo nedostatečné finanční a materiální zajištění. Stavby budov školských zařízení nepřizpůsobené inkluzi, nedostatečné zařízení budov a učeben, nedostatečné finanční zajištění se stali klíčovými problémy, na jejichž základě byla vytvořena SWOT-3 analýza. SWOT-3 analýza se stala podkladem pro Strategickou část MAP.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Analytická část MAP

Vyhotovila:

Marie Bošková

Manažer projektu MAP

Schválila:

Mgr. Jana Hrčková

Předsedkyně Řídícího výboru MAP

Analytická část MAP byla schválena Řídícím výborem dne